

Załącznik do Uchwały Rady Pedagogicznej
Szkoły Podstawowej nr 260 im. Jana Matejki w Warszawie

z dnia

Szkoła Podstawowa nr 260
Im. Jana Matejki
00-737 Warszawa, ul. Zakrzewska 24
Tel.: (0-22) 841-60-97, fax: (0-22) 841-18-15

PROGRAM

PROFILAKTYKI SZKOŁY

Program profilaktyki naszej szkoły jest skorelowany z **programem wychowawczym** i stanowi jego uzupełnienie, w odniesieniu do specyficznych potrzeb naszego środowiska szkolnego. Uwzględnia on wielokierunkowość pracy z dziećmi, i kładzie szczególny nacisk na osobowość ucznia i proces wspierania jego rozwoju – zarówno poprzez proponowane treści programowe, jak również osobisty kontakt nauczycieli z dziećmi.

Podstawą działalności profilaktycznej jest zbudowanie prawidłowych relacji między nauczycielami, uczniami i ich rodzicami. Będą one miały wpływ na dobrą współpracę całej społeczności szkolnej i wpłyną na przyjazny klimat panujący w szkole.

Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń.

W zakresie profilaktyki pierwszorzędowej program obejmuje:

- promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania
- informowanie o skutkach zachowań ryzykownych
- wspieranie rozwoju zaspokajania potrzeb własnych
- nawiązywanie i podtrzymywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, bez względu na jego narodowość oraz status ekonomiczny lub kulturowy.
- aktywne uczestnictwo w kulturze poprzez właściwy odbiór dóbr kultury i tworzenie nowych
- zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania sytuacji problemowych, w tym konfliktów

W zakresie profilaktyki drugorzędowej program obejmuje:

- działania umożliwiające wczesną identyfikację osób z grupy podwyższonego ryzyka
- współpracę ze specjalistami
- zajęcia profilaktyczno-wychowawcze
- poradnictwo rodzinne

Cele główne:

1. Udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia, zmniejszenie czynników ryzyka zachorowania na różne choroby.
2. Kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi.
3. Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
4. Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny i promującymi zdrowy styl życia.
5. Kształtowanie umiejętności społecznych.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnianie wśród uczniów znajomości praw i obowiązków ucznia.
2. Podejmowanie w Szkole działań podnoszących poziom poczucia bezpieczeństwa
3. Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych niepełnosprawnych.
4. Tworzenie pozytywnych relacji między uczniami, wyeliminowanie przejawów agresji.
5. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania, ze szczególnym zwróceniem uwagi na szkodliwość niektórych produktów.
6. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
7. Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków uzależniających, zwłaszcza substancji psychoaktywnych.
8. Kształtowanie wśród uczniów prawidłowych postaw wobec obowiązku szkolnego.
9. Współpraca z rodzicami w obszarze profilaktyki – wczesna interwencja- udzielanie pomocy.
10. Zwiększanie kompetencji rodziców poprzez edukowanie ich poprzez szkołę oraz inne instytucje udzielające pomocy w sytuacjach problemowych.

Cele programu realizowane są poprzez:

- diagnozę pedagogiczną
- obserwację zachowań uczniów.
- indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami.
- pogadanki z uczniami i ich rodzicami
- analizę dokumentów.
- współpracę z instytucjami wspomagającymi szkołę.
- udział w programach profilaktycznych.
- spotkania z przedstawicielami instytucji wspierających szkołę.
- filmy dydaktyczne.
- akcje i imprezy ogólnoszkolne i klasowe.
- konkursy, olimpiady i turnieje.

Określenie problemu środowiska szkolnego:

Na podstawie obserwacji oraz diagnozy środowiska szkolnego zauważa się, iż w naszej szkole występują następujące problemy:

- Niski status ekonomiczny rodziców
- Problem przemocy i agresji wśród uczniów (agresja słowna i w mniejszym stopniu fizyczna)
- Problem dzieci nadpobudliwych
- Problem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- Problemy zdrowotne uczniów
- Brak dyscypliny
- Niska kultura osobista
- Używanie wulgaryzmów
- Brak motywacji do nauki
-

Przebieg i sposób realizacji programu:

Realizacja programu odbywać się będzie w ciągu całego cyklu kształcenia (od klasy „0” do klasy VI) w oparciu o formy pracy indywidualnej i grupowej.

Program profilaktyki uwzględnia następujące działania:

Informacyjne – mające na celu dostarczenie wiedzy na temat skutków zachowań ryzykownych podczas:

- Zajęć edukacyjnych
- Lekcji wychowawczych
- Zajęć ze specjalistami
- Apeli
- Przedstawięń związanych z profilaktyką
- Prezentacji filmów
- Konkursów
- Tworzenia i czytania ściennych gazetek tematycznych, folderów, ulotek informacyjnych
- Zajęć świetlicowych

Edukacyjne – rozwijające kompetencje społeczne pozwalające poradzić sobie w trudnych sytuacjach poprzez:

- Zajęcia edukacyjne
- Lekcje wychowawcze
- Spotkania ze specjalistami
- Konsultacje
- Poradnictwo
- Zajęcia warsztatowe
- Zajęcia świetlicowe
- Zajęcia pozalekcyjne

Alternatywne – stwarzające możliwości podejmowania przez uczniów działań dających zadowolenie i służących zaspokojeniu potrzeb ważnych dla danego etapu rozwojowego. Umożliwiają podejmowanie nowej, społecznie akceptowanej i sprzyjającej rozwojowi aktywności poprzez:

- Koła zainteresowań
- SKS
- Turystyka – wycieczki, zielone szkoły, białe szkoły, rajdy
- Zajęcia artystyczne

Działania interwencyjne wobec uczniów z grupy zwiększonego ryzyka (uczniowie z trudnościami w nauce, uczniowie z zaburzeniami zachowania, uczniowie z rodzin dotkniętych patologią oraz z ryzyka zagrożeń uzależnieniem) odbywać się będą poprzez:

- Wczesne rozpoznawanie przez wychowawców i nauczycieli uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do pedagoga szkolnego lub psychologa w celu przeprowadzenia wstępnej diagnozy
- objęcie uczniów w różnych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły lub poza nią.
- Udostępnienie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy poza szkołą (placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe i inne)

Realizatorzy szkolnego programu profilaktyki:

Realizatorami szkolnego programu profilaktyki są nauczyciele wspierani poprzez specjalistów:

- Psychologa
- Pedagoga
- Pielęgniarkę
- Przedstawiciela Policji
- Przedstawiciela Straży Miejskiej
- Kuratora sądowego
- Specjalistę ds. uzależnień
- Strażaka i innych

Specjaliści prowadzą zajęcia z zespołami klasowymi, rodzicami i nauczycielami.

Odbiorcy szkolnego programu profilaktyki:

Uczniowie - biorący udział w:

- różnych formach zajęć, spotkaniach ze specjalistami

Rodzice - biorący udział w:

- spotkaniach z psychologiem, pedagogiem
- spotkaniach z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami
- spotkaniach z zaproszonymi specjalistami

Nauczyciele

- biorący udział w kursach, szkoleniach, warsztatach prowadzonych przez specjalistów (według potrzeb)

Efektom działań programu profilaktyki jest wychowanie dziecka, ucznia Szkoły Podstawowej nr 260, świadomego własnej wartości, znajdującego swoje miejsce w środowisku, rozróżniającego dobro i zło.

Taki uczeń:

- ❖ jest świadomy swoich praw i obowiązków,
- ❖ współtworzy i respektuje normy grupowe,
- ❖ nawykowo stosuje zachowania i zwroty grzecznościowe
- ❖ czuje się odpowiedzialny za własne czyny i decyzje,
- ❖ dokonuje samokontroli i samooceny,
- ❖ rozpoznaje, nazywa i wyraża własne uczucia, potrzeby i pragnienia,
- ❖ bezpośrednio i otwarcie wyraża swoje prośby, sądy i oczekiwania,
- ❖ uznaje i akceptuje odmienność innych,
- ❖ umiejętnie komunikuje się z innymi,
- ❖ twórczo rozwiązuje problemy i konflikty,
- ❖ radzi sobie ze stresem,
- ❖ wybiera aktywne formy spędzania wolnego czasu,
- ❖ prowadzi zdrowy styl życia,
- ❖ korzysta ze wsparcia instytucji profesjonalnych,
- ❖ aktywnie uczestniczy w tworzeniu kultury.

Szczegółowe treści programu profilaktyki:

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Terminy realizacji
<p><i>Propagowanie wśród uczniów znajomości prawa i zasad przestrzegania go.</i></p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z dokumentami określającymi pracę szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statutem • Kryteriami oceniania i zachowania • Regulaminami szkoły • Procedurami określającymi sytuacje zagrożenia w szkole. • Zasadami postępowania w sytuacjach kryzysowych <p>2. Pogadanki z przedstawicielami Straży Miejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo w ruchu drogowym • Odpowiedzialność karna nieletniego <p>3. Godziny z wychowawcą klasy nt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obowiązków i praw ucznia • Systemu nagradzania i konsekwencji stosowanych w 	<p>Wychowawcy, nauczyciele , pedagog, psycholog</p>	<p>Wrzesień Zgodnie z potrzebami w ciągu roku</p>

	<p>szkole.</p> <p>4. Konsekwentne stosowanie przez nauczycieli procedur w określonych sytuacjach</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka, analiza odpowiednich dokumentów np. Konwencja o Prawach Dziecka – lekcje z wychowawcą.</p> <p>6. Organizacja apeli szkolnych dotyczących wychowawczych spraw i działań szkoły</p>		
Zapobieganie nieusprawiedliwionej absencji na zajęciach	1. Kontrolowanie przez wszystkich nauczycieli obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
	2. Podjęcie natychmiastowych działań wobec uczniów opuszczających zajęcia szkolne.	Wychowawca klasy	Cały rok
	3. Przeprowadzenie zajęć na godzinie z wychowawcą odnośnie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – konsekwencje prawne nieprzestrzegania ww. zasad.	Wychowawcy	Wrzesień
	4. Punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć szkolnych oraz dyscyplina pracy na lekcji	Wszyscy nauczyciel	Cały rok
	5. Organizacja spotkań z rodzicami dotycząca frekwencji uczniów na zajęciach, zapoznanie z przepisami	Wychowawca	Wrzesień

	<p>obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.</p> <p>6. Systematyczna współpraca z policją, strażą miejską, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi.</p>	Pedagog, psycholog	Cały rok
<p><i>Zapoznanie się z sytuacją rodzinną ucznia i środowiskiem społecznym, w którym przebywa uczeń.</i></p>	<p>1. Analiza dokumentów szkolnych dokonywana przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wychowawców ▪ Pedagoga ▪ Psychologa <p>w celu podejmowania stosownych działań zapobiegających sytuacjom problemowym.</p> <p>2. Sporządzenie szkolnego wykazu uczniów wymagających pomocy wychowawczej, edukacyjnej i materialnej</p> <p>3. Systematyczne rozmowy z uczniami, rodzicami, opiekunami w celu bieżącego monitoringu sytuacji uczniów.</p> <p>4. Współpraca z instytucjami udzielającymi specjalistycznej pomocy OPS, PPP, WCPR, Sądem.</p>	<p>Dyrektor, wicedyrektor, wychowawcy klas, pedagogi, psycholog</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, logopeda.</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Pedagog, psycholog, logopeda</p>	<p>Cały rok</p> <p>Wrzesień, według potrzeb</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p>
<p><i>Systematyczne motywowanie uczniów do</i></p>	<p>1. Przygotowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych,</p>	Nauczyciele	Na bieżąco

<i> nauki</i>	<p>tematycznych, artystycznych i sportowych.</p> <p>2. Indywidualizacja procesu edukacyjnego oraz systemu oceniania wobec uczniów tego wymagających</p> <p>3. Uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartej w orzeczeniach.</p> <p>4. Prowadzenie zajęć wspomagających</p> <p>4. Stosowanie pochwał wobec uczniów zdolnych oraz uczniów z problemami edukacyjnymi.</p> <p>5. Prezentowanie na zajęciach z wychowawcą zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>6. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami uczniów.</p> <p>7.doradztwo edukacyjno- zawodowe opierające się na możliwościach i umiejętnościach uczniów.</p>	<p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele, pedagog, psycholog</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Dyrektor, nauczyciele</p> <p>Psycholog</p>	<p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Wrzesień</p> <p>II semestr</p>
Stwarzanie możliwości budowania właściwych	1.Wprowadzenie programu profilaktyczno-wychowawczego „Spójrz	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog,	Cały rok

<p>relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji.</p>	<p>inaczej” w klasach I-VI 2. Organizowanie imprez służących integracji środowiska szkolnego 3. Stwarzanie okazji do prezentowania swoich umiejętności artystycznych. 4. Podejmowanie wszelkich działań mających na celu zapobieganie dyskryminacji i stworzeniu przyjaznej atmosfery dzieciom cudzoziemskim. 5. Aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych. 6. Kontynuacja wytycznych programu „Rok Dobrych Manier” 7. Systematyczne reagowanie wszystkich pracowników szkoły na wszelkie formy i przejawy agresji w szkole.</p>	<p>psycholog</p>	
<p>Popularyzowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>1.Kontynuacja programu „Zdrowy uczeń” 2. Propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu, udziału w konkursach i zawodach sportowych, rajdach rowerowych. 3. Przestrzeganie form uczciwej konkurencji opartej na zasadach fair play. 4.Organizacja spotkań z pielęgniarką szkolną dot. higieny osobistej.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciel, wf, przyrody, pielęgniarka szkolna.</p>	<p>Cały rok</p>

	5. Promowanie zdrowego odżywiania oraz uwzględnianie drugiego śniadania w diecie.		
Uświadamianie uczniom negatywnych skutków stosowania środków uzależniających, w tym środków psychoaktywnych.	1. Udział uczniów w pogadankach dot. negatywnych skutków działania środków uzależniających, w tym psychoaktywnych. 2. Realizacja wytycznych programu „Nie pal przy mnie proszę” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie”.	Nauczyciele, pedagog, psycholog	Cały rok
Uwrażliwienie uczniów na problem cyberprzemocy	1. Udział uczniów w zajęciach poświęconych zagrożeniom w sieci 2. Pedagogizacja rodziców w zakresie problemu cyberprzemocy	Wychowawcy, psycholog, pedagog, Straż Miejska	W trakcie roku szkolnego
Współpraca z rodzicami	1. Zapoznanie rodziców z podstawowymi dokumentami regulującymi pracę szkoły. 2. Ustalenie zasad kontaktowania się z rodzicami uczniów. 3. Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, logopeda) 3. Przedstawienie harmonogramu zebrań z wychowawcami i dni otwartych w szkole. 4. Zachęcanie do organizowania i uczestnictwa we wspólnych festynach, wyjazdach i imprezach szkolnych.	Wychowawcy, dyrekcja, rodzice uczniów	Wrzesień

	5.Zachęcanie rodziców do współpracy we wspólnym rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole.		
Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji.	<p>1.Udział nauczycieli w szkoleniach dot. profilaktyki uzależnień.</p> <p>2.Rozwijanie współpracy z instytucjami promującymi zdrowy styl życia.</p> <p>3.Systematyczny rozwój współpracy z rodzicami, Radą Rodziców w zakresie profilaktyki.</p>	Nauczyciele, pedagodzy, psycholog.	Cały rok

System interwencji Wewnątrzszkolnej:

1. Pierwszą osobą rozpatrującą niewłaściwe zachowania uczniów jest wychowawca klasy.
2. Jeśli sytuacja powtarza się wychowawcę wspiera pedagog szkolny, psycholog.
3. W przypadku braku efektów sprawą zajmuje się zespół wychowawczy.
4. Dyrektor jest ostatnią instancją podejmującą odpowiednie decyzje.

Środki zaradcze podejmowane przez szkołę:

1. Częste indywidualne rozmowy z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze prowadzone przez wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, psychologa oraz wzmożona obserwacja tych uczniów.
2. Stały i systematyczny kontakt z rodzicami uczniów sprawiających problemy w celu poznania ich środowiska rodzinnego i wspólnego oddziaływania wychowawczego.
3. Stosowanie wobec uczniów odpowiednich kar wynikających ze Statutu Szkoły.
4. Kierowanie spraw uczniów prezentujących zachowania nieakceptowane społecznie do instytucji współpracujących na rzecz dobra dziecka.

Szkolny program profilaktyki jest programem otwartym można w nim dokonywać zmian i korekt, które wynikają z bieżących potrzeb szkoły.